

absumta, dilaniata ac discerpta jacent undique, A ceu docent loci stragium editarum vel agri occupatitii. Confer Ezech. VI, 5. xxxix, 15.

חֲנֹךְ obsidentis te :) h. e. uniuscujusque hostium, contra te castra ponentium. Singularis חֲנֹךְ castra ponens (à חָנָה castrametatus fuit, Psalm. XXXIV, 8.) iterum distributivè accipiendus est, cum in plurali hostes fuerint descripti vers. 5. per devoratores populi Dei. Hi ergo in eluctabili suâ tyrannide undiquaque constrictos tenebant, & pios, ut nulla planè appareret spes evasionis, & que ut his evenit, qui obsidione cinguntur. Deinde quoad affixum notari debet, (1) per apostrophem in secundâ personâ sermonem converti ad Dei populum vers. 5. & (2) affixum hoc resolvi debere in particulam h. m. חֲנֹךְ castra ponentis contra te: gramm. pag. 137. 4. Simul & hæc anomalia supervenit grammatica, quòd locò formæ חֲנֹךְ transposita sint puncta חֲנֹךְ æquè ut locò חֲנֹךְ tecum, in pausâ ponitur חֲנֹךְ gramm. pag. 93. confer Psal. XXV, 3. V, 5. XVIII, 40. XCII, 12. Rasche ad Hierosolymam refert affixum: quâ tamen ratione fœmininum fuisset adhibitum חֲנֹךְ. Meminit alterius adhuc interpretationis, ita ut חֲנֹךְ deducatur à radice חָנָה initiavit, quæ forma nominis prorsus insolens, quem sensum gignat, non satis potest percipi. Kimchi itidem ad Hierosolymam refert, ut sensus sit: nationes עליון החונות quæ castrametantur adversus te, Deus dissipabit ossa illarum, quorsum allegat textum Zach. XIV, 3. exhibit Dominus, & pugnabit adversus gentes illas: ubi mox vers. 5. sequitur: omnes sancti עִמָּךְ tecum, in relatione ad Hierosolymam. Aben-Efra affixum hoc poni dicit לְנוכַח הַשֵּׁם אֱלֹהֵינוּ relative ad Deum vel Messiam, quod ipsum placuit quoque Campensi: Deus disperdet ossa illorum, qui exercitum educere conabuntur (ò Christe) adversum te. pudore afficies eos & infamiâ. Deus enim sprevit eos. Chaldæus ita effert: quoniam Deus חֲנֹךְ dissipans robur חֲנֹךְ exercituum vel castrorum חֲנֹךְ flagitiosorum. Aliter planè LXX: οὗ θεὸς διασκόπισεν ὅσα ἂν ἀνδραπαρήσαντων. Vulgatus: ossa eorum, qui hominibus placent: quod retinuerunt pro more Arabs & Æthiopicus, imò & Syrus, licet aliter dispungens: Deus dissipavit ossa eorum, nam ii, qui placent hominibus, confusi sunt. Brentius, Capellus. crit. sac. fol. 258. & quidam alii suspicantur, lectum forsàs esse locò חֲנֹךְ vocem חָנָה hypo-crita: verùm obstat tum masora, tum paraphrastes Chaldæus, tum interpretes Ebraei, quia una-

nimiter vocem hanc à חָנָה castrametatus fuit, derivant. Luther. der Treiber / in marg. wie die Hauptleute das Kriegsvolck treiben. Simplificissime nos de obsidentibus Dei populum.

חֲנֹךְ pudore afficies) ad Deum hoc refert R. Salomo. Tu Domine pudefacies cunctos inimicos meos, quia reprobâsti eos, Kimchi & Michlal Jophi ad Messiam: Aben Esra ad Davidem. Adduci hunc in sensum posset Psalm. XLIV, 8. liberâsti nos ab hostibus nostris, & ofores nostros חֲנֹךְ puafecisti, verum melior erit textûs co-hæsiô, si referamus ad חֲנֹךְ populum Domini, antehac pudefactum & absumentum vers. 5. nunc verò contemptores iterum pudefacientem; adhuc enim dirigi modò vidimus sermonem. Adeò-que sensus erit: Deus dissipabit adversarios tuos ò Israëli; ideoque pudefacies vel deludes eos, (confer Jes. XXXVII, 22. בֹּהַלְךָ לְךָ יַעֲזָבָה caput post te movit Jerusalem) quia Deus reprobavit ipsos. Atque sic justam impii luent talionis pœnam. Nam locò ejus, quòd vos profani oppugnatores חֲנֹךְ pudore affecistis egenum, Psalm. XIV, 6. nunc egenus ille populus rursus חֲנֹךְ pudore afficiet hos à

Deo repudiatos hostes. Vulgatus: confusi sunt. Piscator: precibus tuis impetrabis, ut Deus eos pudefaciat.

חֲנֹךְ reproboavit eos:) videtur hoc oppositum illis Psalm. xiv, 6. verbis, ubi impii pudescere dicuntur egenum, quòd Deus חֲנֹךְ perfugium ejus: quibus nunc obveritur ejusdem Dei pios suscipientis repudiatio, quòd חֲנֹךְ aversetur quidem impuros mundi porcos, è diversò autem optimè defendat miseros, ad se confugi-entes. De חֲנֹךְ Psalm. xxxvi, 5. Sensus igitur versiculi totius erit hic: quanquam impune hactenus favire visi sint hostes, brevi tamen meritas luent pœnas, adeò ut ibi (in eodem facinorum suorum theatrò,) obstupescant atq; expavescant, ubi pavoris nulla antehac apparebat opinio, neque jam etiam, si conscientia excipias stimulos, pavendi esset causa. Ita namque Deus ecclesie suæ tractare solet hostes, ut qui contra eam ponunt castra, prosternantur gravissimè, dissipatis ipsorum ossibus. Inde tu, popule mi, deludes ipsos, quia Deus eosdem repudiavit profus & in perpetuum.

EXPLICATIO VERSUS VII.

Omnia hîc iterum conveniunt; tantummodò pro singulari חֲנֹךְ ponitur hîc pluralis, & pro Jehovah hîc adhibetur Elohim.

PSALMI LIV. DISPOSITIO.

Pius afflictus. Defende Deus ab hoste.

Post titulum, de autore, occasione, tempore & usu psalmi (v. 1. & 2.) ponitur

I. Petitio: (1) ò Deus salva me: v. 3. ratio: propter nomen tuum, non ob ulla mea merita &c. ib. (2) judicame, vel tanquam judex justus innocentem me tuere per & propter potentiam tuam: ibid. (3) audi supplicationem meam: v. 4. Ratio ab injuriâ & periculò subjungitur: (a) peregrini insurgunt adversus me, v. 5. (b) terribiles insidiantur vitæ meæ: ibid. (c) sunt athei omni timore Dei destituti:

ibid. II. Spei fideique professio: ecce (1) Deus adjutor meus, v. 6. (2) Dominus sustentat animam meam: ibid. (3) rependet malum insidiantoribus meis: v. 7. (4) excindet eos per & propter veritatem suam: ibid.

III. Promissio: (1) voluntariè sacrificabo tibi: vers. 8. (2) nomen tuum, tanquam bonum, celebrabo ibid. Ratio (a) ex omnibus angustiis eripuit eripietque me: vers. 9. (b) oculus meus intuebitur hostes meos dignè punitos: ibid.